

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen napokint, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Égy évre 10 frt-kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-batvan-utca, 1364. szám, Dúcsóczy ház, — a szerkesztőségbe bérmentre küldendő.

Előfizetési helyben:
TELEGDI K. LAJOS és IFJ. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvtárlapjának a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
Négy hasábon pelt szerző 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többézer hirdetések után az-ért a jege-
re többé ár-értéket fel.
Déljegy minden kiadóhivatal-
táért 50 kr.
Hirdetés vagy reklámot magában foglaló újságújságra 50 krajczár.

„Nyilatkozat” ben meg kellő költö-
mény minden pelt szerző 50 kr.
Hirdetéseket felvételnek a kiadó
hivatalban, KUTASI E. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER
MAN H. könyv-nyomdájában is.
Név nélkül vagy bérmentesen
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Gazdasági érdek.

Sok tekintetben érdekes és nagyfontosságú kérdéssel foglalkozott a szövetségbe lépett gazdasági egyletek nagygyűlése.

A napirend egyik tárgyát az a kérdés képezte, hogy a hadseregnek élelmi-szerekekkel való közvetlen ellátását eszközlik-e tényleg a gazdák s mik e részben való teendőink.

A vita folyamán arról kellett meggyőződününk, hogy a magyar gazdák közvetlenül semmit sem szállítanak a hadsereg számára, a közvetett szállítás pedig annyira ki van vonva a nyilvános ellenőrzés alól, hogy a magyar termelők csak kivételesen, s akkor is legfeljebb véletlenül nyerhetnek tudomást arról, hogy a hadseregnek élelmi szerekekkel való ellátásában a magyar termelők is résztvehetnek.

Különösen nagyfontosságú és sok tanulságot rejtő ellentétre utalt a vita folyamán Gamauf Vilmos, az erdélyi gazdasági egylet titkára, midőn Poroszország példájára hivatkozással kimutatta, hogy Németországban a termelő gazdák közvetlenül egy vegyes bizottság ellenőrzése mellett szállítják a szükséges terményeket.

Ennek a szállítási rendszernek nemcsak az a közgazdasági előnye van, hogy a termelők a terményeik jelentékeny mennyiségét biztosan és jutányos áron értékesíthetik, másfelől pedig maga a hadsereg is jó terményeket kapva, tisztességes élelmi-cikkeivel látatik el.

Németországban tehát a hadügyi kormányzat azt az okos feladatot teljesíti, hogy míg egyfelől a hadsereg élelmi szükségleteit jó cikkeivel látja el, másfelől pedig közvetve a gazdaközönség érdekeit is szolgálja az által, hogy a termények egyik jelentékeny készletének állandó keresletet biztosít.

A felvetett kérdés előadója a gyűlés elé terjesztett indítványát így formulázta:

1. A közraktári intézmény fejlesztendő s az annak útjában álló akadályok elhárítandók.
2. A gazdasági egyletek feladata volna a magyar termelőket kincstári szállítások céljából szövetkezetek alakítására ösztönözni.
3. A hadügyi kincstár felkérendő volna egy az intendatura és a szövetségbe lépett gazdasági egyletek küldötteiből álló vegyes értekezlet összehívására véget.

A vitaközös eredményeképp az előadó javaslatát lényegtelenebb módosításokkal elfogadtatták.

Mi e kérdés felvetéseért csak köszönetünket fejezhetjük ki a gazdasági egyletek nagy gyűlésének.

Mindenki, a ki tudja, hogy a magyarországi gazdaközönség helyzetének megjavítása elsősorú közgazdasági érdeket képez, az teljes mértékben tudja méltányolni azt a törekvést, mely azt tüzte ki céljául, hogy az állam egyik legnagyobb fogyasztó szervezete: a hadsereg szükségletének kielégítésénél az eddigi szállítási rendszer megváltoztatása mellett a gazdák érdeke megfelelő felkarolásban részesíthessék.

A nemzet vagyoni erejének legnagyobb részét az államkormányzat éppen a rengeteg költségre kerülő hadsereggel emészteti fel, anélkül azonban, hogy közvetett uton ennek a nagy vagyoni erőnek értékéből valamit más nemzeti érdekek gyámlolására meggazdálkodnék.

Rengeteg milliók költetnek el a hadsereg véd és harczképességének fejlesztése és állandó ellátása czimén, de arra

nem gondol a hadügyi kormányzat, hogy azokból a milliókból valami vissza is térüljön a remezt számára. A hadsereg ellátási költségeinek java részét az élelmezési cikkek veszik igénybe, és éppen e rovatban lenne alkalom a hadseregre költött milliókból megmenteni bizonyos részt a gazdasági fejlődés feltételeinek biztosítására is.

A hadügyi kormányzat a hadseregnek élelmi cikkeivel való ellátását vállalkozó szállítók által eszközli. A szállítást árlejtés útján annak adja, a ki legelőszörban vállalkozik. Igen természetes, hogy a szállító magánüzletnek tekintvén a vállalatot — azt elsősorban a saját érdekeire igyekszik kihasználni.

A terményeket onnan szerzi be a hol legelőszörban kapja. Legelőszörban pedig ott kap, a hol a termények minőségileg legrosszabbak.

Ki lehet mutatni statisztikailag, hogy az osztrák-magyar hadsereg szállítói csak is a végszükség esetén reflektálnak a hazai terményekre, mert a külföldi gabonát — és igen természetesen a legselejtebbet — öncsöbben beszerezhetik, mint a magyar termelők terményeit, ennek pedig az a következménye, hogy a hadsereg céljaira a külföldi termelők hizlatatnak fel, no meg a szállítók — csak egy faktor nem húz hasznót e vállalatból: a magyar gazdaközönség.

Nagyon is megokolt tehát azok törekvése, a kik e veszedelmes rendszernek megszüntetését czélbavéve — használni kívánják a magyar termelők érdekeinek.

Hiszzen ha más állam kormánya és első sorban éppen a legnagyobb katonai állam: Németország megtudja azt cselekedni, hogy óriási hadseregének élelmi szükségleteit saját hazai termelőivel látja el — merőben érthetetlen, hogy mi, kik sokkal kevesebb okkal — de aránytalanul nagyobb áldozatokat hozunk a hadseregnek — mint Németország lakói — tovább is tétlenül nézzük annak a rendszernek káros eredményeit, a melynek keretén belül csak a külföld és a magánhaszonra dolgozó szállítók jutnak anyagi előnyökhöz, de a nemzet nagy kontingensét képező gazdaközönség merőben elzárassék az öt méltán megillető előnyökhöz való juthatástól.

Teljes méltánnyal emlékezhetünk meg tehát a gazdasági egylet nagygyűlésének kezdeményezéséről, s csak arra akarjuk figyelmeztetni, hogy már megjelölték azokat a módokat, melyeknek alkalmazása mellett a magyar termelők érdekeinek nagyobb gyámlolása elérhető — akkor ne álljanak meg a féltoton, s indítsák meg tényleg is az akciót még pedig gyorsan és kellő eréllyel.

Azok a segédeszközök, melyeket kitaláltak szerintünk is alkalmasok arra, hogy e káros rendszer megszüntetése mellett a hadügyi kormányzat révén gazdasági feladatok is megoldasanak.

— Az országgyűlést a király május 26-án trónbeszéddel rekeszti be. A képviselőválasztások tehát a június 16-tól 25-ig terjedő időközre irhatók ki. Irányi és Helyi képviselők interpellációira Tisza miniszterelnök a jövő hét folyamában fog válaszolni.

— Belföldi hírek. Pozsonyban a kormánypart végrehajtó bizottsága Baross jeleltsége fölött nem tudott megegyezni. Zaborzsky kir. tanácsos Baross ajálotta. A part al-elnöke és jegyzője azonban Molecz Dani pozsonyi ügyvédet ajánlották, mint kormányparti képviselőjelöltet. A szavazásnál Baross kisebb sélőben maradt. Magyar fegyvergyár. A Budapest alapítandó magyar fegyvergyárról azt írja a „Times”, — hogy magyar fegyvergyár alapítása végett néhány nap mulva

szerezés fog kötetni a Nordenfeldt-czeg és a magyar kormány közt. A gyár Budapestben fog épülni, a befektetendő tőke 4 millió, a melyből 1 millió azonnal befizetendő. A kezességet vállalja az Unio-bank. Két év alatt 400,000 löfegyvert szállít a gyár. A vértanueréklyéi Nagy Sándor honvédtábornoknak két érdekes ereklyéje került a nemzeti muzeum birtokába. Egy tábori látszó és Magyarország térképe, melyeket táborozás közben használt. Gazdák gyűlése. A gazdasági egyletnek máj 11-iki nagygyűlésén Krick Aladár értekezett a felől, hogy „országos marhavásárainknak mik a hiányai, miként lehetne azokon segíteni?”

— Külföldi hírek. A bécsi egyetem előfordult tüntetések ügyében Zimmermann rektor a jogszokhoz felhívtást intézett, melyben figyelmezteti őket, hogy magaviseletük a leg súlyosabb következményeket idézheti fel a főiskolára. Daczára a rektor szigorú intézkedéseinek, a tüntetés ismétlődött. Parlamentben a portugál képviselő, arcuverte Vegiovano tengerészeti minisztert, ki a képviselőt elfogatta s egy hadihajóra hurcolta. A parlamentben ezek következtében óriási izgalom uralkodik. A trónörökös pár jun. 28-án érkezik Krakkóba, hol az országos elfogadó bizottság megtartotta első értekezletét. A trónörökös pár meglátogatta Lemberget is s Csernovicon az Erdélyen át tért vissza Bécsbe. A szerb királyt német hadi erők fogták Faltában (Krimia) tartózkodni s csak jun végén tért vissza Belgrádba. Bismarck Herbert gr. államtitkár orvosi rendelre szabadságát vesz és ezt barátjánál, az iországi alkirálynál Dublinban fogja eltölteni. — Belgrádból alapítannak jelentik a német lapok azon hírt, hogy a király Riszticset bizta volna meg az új kabinet alakításával. — Egyiptomban a kababti-törzsek körülzártak Dongolaht, hol a Kalifa vezere: Abdallah Valad En Negum, egész hadseregével tartózkodik. — A francia kormány és a pénzügyi bizottság közötti ismeretes viszály teljesen elmérgesedett; általánosan azt hitték, hogy a miniszterium leköszön. A afgán háttárrendező bizottság, két esztendő működés után, aszult el, hogy nem végzett semmit. A tegnapi zárülés egyszerűen konstata, hogy az orosz és angol ohajok közt kiegyenlíthetetlen az ellentét s a tárgyalások folytatása teljesen czéltalan. Most az illető megbízottak jelentéseket kormányukhoz fogják felterjeszteni, a melyek ujra elülről kezdek a termékeny munkát.

György Endre a jelölt!

H-Nánás, május 13.
Hivatalos részről tudják, hogy Hajdunánás híven kitart a függetlenségi zászló és az Ónódy Géza személye mellett, épen azért ott nem fejtik ki nagyobb pressió és lélek vásárlás, mint a minót a kormánypart és hivatalos hatalom más kerületekben fejtenek ki.

Egyesek a város házában rábeszélések által megdolgoztattak, de egészen sikertelenül és — úgy látszik — inkább a tessék-lássek kedvéért. — Itt működnek a György Endre érdekében. Rendelkezésünkre áll néhány szerfelett érdekes okmány. Ime itt közlünk másolatban egy párt: 4-ik számu utalvány. Husz liter pálinkát kérek kiadni. 1887; april 30. Mórlicz Pál (megjegyzendő, hogy ez nem az a híres Mórlicz Pál a ki Ujvidéken épen most a regáléváltás képével regálirozza magát, hanem az ő méltó mameluk másolata h. nánási kiadásban). Másik okmány: „Tek. Mórlicz ur! Itt kádóm vissza a 10 (tiz) frtot és a többi kiosztottam. Ezen 10 frtot soha el nem vállalom, sőt egy kr. sem kell” (aláírás).

Ezen okmányak értelme az hogy a kormányparti bündiját elfogadott h-nánási választók nagy szégyenlettkben egymásután küldik vissza a reájuk tukmált zászlókat, pénzt és egyéb szennyes ajándékokat. Kezeink között van még két igen értékes okmány, vagyis két 5 frtos bankó Az egyiknek szeriése I, v. száma 6-02919, a másiknak szeriése V, b. száma 8-03531.

Azért jelöltük meg ily pontosan, mert ez a tíz frt ritkítja párját azon tekintetben, hogy — nincsen gazdája. Ezt is egy választó polgár kapta lelkenek árul, de mikor lelki-ösmerete felbredett és a pénzt visszavitte két tanu előtt annak a kitől kapta: a megszeppent mameluk szemtől-szembe tagadta, hogy a pénz tőle származott.

Két okmány, ha ugyan (amiben kételkedünk) gazdája nem akad, most már nem lelkek elvesztésére, hanem lelkek megmentésére, vagyis h-nánási árvagyermek neveltetésére fog fordítani. A h-nánási választók

különbön csak fogadják el ezental is az ilyen piszkos pénzeket és (minden egyes esetet nyilvánosságra hozván) fordítsák hasonló nemes czelokra. A György Endrék és a kormány így legalább akarattuk ellenére is nemes tetteket követnek el.

A kormányparti miskulaneziákból egyeb baj nem követezik, — minthogy H-nánásan a Szt-György tallér 10—20 öblös zsebbe gördülnek, s a nemes Szt-György lovag azon szerencsében részesül, hogy köpönyegét ezental egészen megtarthatja, sőt tetszése szerint forgathatja. Hadházon csak vert hadak közt házalhat! Tégláson az ő hajlékának nem terem téglá; Sámsónak az ilyen Delia nem vája le a haját; marad neki csupán Dorog, de erre szójátékot sem szükség csinálni, mert az olya város, mely György Endrére szavaz, az olya játszik a szavával.

Egyet azonban mindenesetre meg tehet és elérhet György Endre ur H-Nánáson, azt ugyanis, a mit pártja tenni és érni szemlétomást igyekszik. Idézhetsék elő vissza vonást, megzavarhatja a város békéjét sőt ha öröme telik benne, vérrel is jelölheti képviselő jelöltségének útját. A különben is heves h-nánási nép annyira el van keseredve György Endre s legkivált cunenek tapintatlan kortesei ellen, és annyira rajong Ónódy Gézáért, hogy az izgult hangulat kitörésétől félni lehet. A h-nánási függetlenségi és antiszemita párt vezetői felkérték György Endré, hogy mondana le holnap, vasárnapra tervezett bevonulásáról. Mondja el a program-beszédét a közeli H-Dorogon, a hol egyedül van erős pártja; a néhány h-nánási mameluk ott is meghallgatja őt. Ónódy Géza felfogta a helyzetet és a polgárok nyugalmát tartván szem előtt, nem megy el H-Dorogra, holott erre — mint beszámoló képviselőnek — teljes joga lenne.

És ha György Endre ur holnap csakugyan bevonul oly véres jelenetek várhatók, a minők pártatlanok a képviselőválasztások krónikájában. Egy kis kihívó magaviselet kell és a katasztrófa kitörése elmaradhatlan. A kormánypart lesz ennek oka mert egyestapintatlan emberek uton-utfélen „botos embereket” gyűjtöttek arend megzavarására. Idejében kérjük tehát György Endre urat: álljon el a h-nánási bevonulás czéltalan teremtől, mert — miután a figyelmeztetést idejében megkapta — most már őt magát terheli minden felelőség! H-Nánásban az erkeiben nem citromviz buzog; ne tessék ok és czel nélkül felkavarni a kedélyeket!

r. l.
Macskazene — György Endrének.
Debreczen, máj. 14.

I.
Atüntetés oka.
György Endrének a csütörtöki egyházközségi közgyűlés alkalmával eljárt a szája Midőn ugyanis azon jelentésre került a sor, hogy a mode n nyelvek tanulása iránt mindinkább nagyobb érdeklődés mutatkozik az ifjuság körében, felállott nevezett képviselő és egyházmegyei tanácsbíró, s a felelti sajnálkozásának adva kifejezést, hogy a joghallgatók közül kevesen tanulják a modern nyelveket, a joghallgató ifjuságot „a la csony értelmi színvonalon állónak” nevezte. Dr. Kovács Sándor összeszűzö replikájára György Endre csak hmezzett hámozott, de sértő szavait nem vonta vissza.

A sértő szavak híre mi hamar elterjedt a joghallgatók között s általános lett e miatt a felháborodás. A „Debr. Ellenőr”, mely különben igen részletes tudósításokat közölt az egyházközségi közgyűlésről, mely a Dr. Kovács Sándor replikáját is hosszasan ismertette, elhallgatta a György Endre sértő kifejezéseit. Mi azonban tudósítói tisztinkhoz híven lapunk csütörtöki számában idéztük azokat s midőn tegnap a joghallgatók által kérdés-ködes történt nálunk az iránt, hogy valóban azon kifejezéseket használta e György Endre: azt feleltük, hogy igen, mi tudósításunkat gyorsírási jegyzetek után irtuk, a gyorsírást pedig nem hazudik, mert a mondatot pillanat alatt megörökíti E mellett hivatkozunk több esperesre, kik a gyűlésen jelen voltak, a kik szinte határozottan emlékeznek ezen kifejezésekre.

A joghallgatók tehát elhatározták, hogy a rajtuk elkövetett sérelmet annak rendje és módja szerint meg fogják torolni. Mi e felett épen nem csudálkozunk, mert midőn az egyházközségi közgyűlésen Balogh Ferenc hittanár a hittanhallgató ifjuság érdekei mellett felszólt, e miatt őt a karzaton levő

hittanhallgatók zajosan megjelenezték, a nélkül, hogy az elnökség által rendre utasítottak volna, természetesen találunk tehát, ha a joghallgatók sérelmük megtorlásáról gondoskodnak.

II. Az értekezlet.

A tüntetés nem a kormányparti képviselőnek és jelöltnek szólt, hanem azon György Endrénak, ki a joghallgatókat egyetemlegesen megsértette. A tüntetésben résztvett a jogakadémia ifjúság teljes számmal, pártkülönbösg nélkül.

Tegnap d. u. 5 órakor értekezletet tartottak ezen ügyben. Miután híre járt, hogy az igazgatóság a tantermetek be fogja zárni, az ifjúság hirtelen összegyűlt a II-ik számú tanteremben, s mielőtt a pedellusok bezárhatók volna a termet, már kimondták a határozatot. Felolvasták lapunk csütörtöki számából a György Endréről szóló részt, s kimondva, hogy abban sértés foglaltatik, elhatározták, hogy est 9 órakor a cska-zenével fizetik meg György Endrét.

Megelőzőleg egy két tagú küldöttség járt szerkesztőségünkben s megkérdezték tudósítónkat, hogy garanciát vállalt-e a György Endre beszédéről adott tudósításért? E felelősséget szerkesztőségünk természetesen — készséggei elvállalta.

III. Az emlékkertben.

Esti 8 óra tájban kezdett gyülekezni az ifjúság a kollégium előtti emlékkertben. El voltak látva sippal, trombitákkal s más ilyen nemű hangszerekkel. Ott stimolták az instrumentumokat. Minden felhívás nélkül — csupa kollegialitásból — csatlakoztak a jogászokhoz gazdaszok, hittanhallgatók, gimnazisták s az ifjúság száma legalább 300 főre felszaporodott. Az emlékkertben újra megbeszéltek a haditervet s egyes rajokban a „Fehérlő” szálloda felé vonultak. A rendőrség azonban korán értesülve a tüntetés felől s nagyszabású intézkedéseket tett a tüntetés megakadályozására. A fáma azt beszéli (erről azonban nem állunk jót) hogy katonaság is tartottt készenletben. Tény továbbá, hogy egy magán-körben György Endre kimondta, miszerint az egyházközség letiltotta a gyűlést s a tüntetést. E nyilatkozatát nem vonja vissza s észreveszi, hogy továbbá a debreczeni rendőrség „jóllevení szervezve”, ennek segélyét veendő igénybe.

E nyilatkozat csakhamar elterjedt és fokozta az ingerültséget.

IV. A „Fehérlő” szálloda előtt.

Régen elfogadott igazság, hogy a rendőrség csak arra való, hogy rendelenséget csináljon. Ha a mi rendőrségünk nem lépett volna fel ügyetlenül és durva tapintatlansággal, hanem egyedül arra vigyázott volna, hogy a tüntetés ne fájjon el a rendbontással, akkor — az adott viszonyok közt — nyugodtan lefolyt volna a tüntetés s semmi zavargás színezete nem lett volna. De hát V e g h G y u l a rendőralapítvány azt hitte, hogyha a György Endre ellen intézett tüntetést elfojtja, ez által magának magasabb helyen érdemeket szerez. De bizony nem sikerült ez neki, mert bizony a tüntetés teljes sikerrel megtörtént.

A tetszés és nem tetszés nyilvánítása mindenkinek szabad jogában áll. Az ifjúság nem is akart egyebet, mint nem tetszését nyilvánítani ki György Endrével szemben, — mindennek daczára a rendőrség úgy járt el, mint ha valami csodálatos kényszerű rendbontást akarta volna meggátolni. Holott a tüntető ifjúság egy nagy része, a magyar alföldi ifjúságból állott, ezzel szemben nem illett — a közalkalmazás!

Nagy dulakodás fejlődött ki, mely alatt a rendőrök önfedel dühvel lökdöstek, verekedtek és csapokdáltak jobbra-balra.

Mielőtt az ifjúság a „Fehérlő” előtt hóvá György Endre szállott volt, össztörőműrhetett volna, s a tüntetést tényleg megkezdte volna: már a rendőrség közebe lépett. A gyalog rendőrök körül fogták az ifjúságot, elfogatást is eszközöltek, de az illető mihamar elbocsátották, — a lovas csendőrség pedig (élén Farkas Bertalan csendőrbiztossal) neki ugratott a védtelen tömegnek. Ekkor hangzott fel az első „A b c z u g G y ö r g y E n d r e!” s hallatszottak a fútyek.

Az ifjúság a nyers erő elől — nem lévén kedve magát György Endrét összegázoltatni és leszuratni — szét oszlott, de csak azért, hogy újabb tüntetésre szervezkedjék.

A rendőrség brutális eljárását élénken illusztrálja az, hogy a lovas rendőrök a Kiss Albert lelkes ur lakása előtt a gyalog-járdára is felrobogtak, hol pedig a szép májusi estén — nagy számn közönség sétált. Hogy valami nagyobb baj nem esett, az nem a rendőrségnek, hanem inkább a gondviselésnek köszönhető.

V. A vasuti indóháznál.

Az ifjúság — a „Fehérlő” előtt lefolyt felsikerült tüntetés után — hátrafele koncentráta magát. E kifejezést jelenleg nem nyúvos értelemben használjuk, mert e hátrafele való koncentráció biztosította az újabb tüntetés sikerét. Az ifjúság ugyónis visszavonult a főiskoláig s onnan egyes csapatokba — mellékutcákon keresztül a vasuti indóházhoz sietett, mert tudomásukra jutott, hogy György Endre ez esti 10 órai vonattal Budapestre akar el-

utazni. Elhatározták, hogy az indóházban mondanak neki szívével „Istenhozzád”-ot.

Az indóház tágas éttermeben nagyszámú utazó közönség volt jelen. Az ifjúsággal zsu folásig megtelt az indóház és környéke. György Endre — bizva a debreczeni rendőrség erejében — csakugyan kijött az indóházhoz A tüntetők valamennyien perronjegyet váltottak. Midőn Gy. E. rendőri fedezett mellett — bement az étterembe, óriási „A b c z u g G y ö r g y E n d r e!” kiáltás fogadta, mely harsányan többször ismétlődött.

György Endre Szabó János bekémbanati ref esperes társaságában üldögt. Ugyanazon asztalnál ült két jogász is, kik onnan abezugolták az ünnepelt férfit.

György Endre egy a kredencz melletti asztalnál foglalt helyet és a tüntetők a szó teljes értelmében a felébe kiabálták az a b c z u g o k a t. Láthatólag le volt forrázva, bár később azt a szerepet választotta magának, hogy ő csitította a rendkívül durván és komiszul föllépő rendőrséget. Volt ott sipp, trombita, bot dobogás. Ekkor Mészáros Kalmán rendőralapítvány közbelepett. — Két jogászt elfogtak de az ifjúság határozott föllépésére, nevek felírása után, szabadon bocsátották.

Bekerítették az egész közönséget és be zárták egy első osztályu terembe Boros Balint országgy. képviselőt is. Az ifjúság bevarta a vonat indulását s a távozó György Endrét meg egy „Abczug”-gal bucsuztatta el. Midőn pedig az ifjúság elégettelt megvetele után, oszolni kezdett: kint, a váró terem előtt, a rendőrség újra brutálisan neki ment a kellő rendben oszolni kezdő ifjúságnak. A ki egy szót szözlött azt leszemteleneztek, puskatussal lökdöstek és taszigálták. Szemétkai rendőrbiztos (a legdurvábbik fogd meg) az a l f e n y e g e t d o z t o t t, hogy a f e g y v e r e k e t m e g t o l t e t t i s a z i f j u s á g k ö z é l o v e t. Ezt hallották igen sokan és a midőn Vecsey Imre ur, városunk egyik leghíresebb polgára, az ifjúságnak pártjárta kelt s a rendőrség brutális eljárása ellen tiltakozott, őt is körülfogták, meglökdöstek és gorbombázták vele, a midőn magát megnevezte. Ha már megrovnak, ki kell emelnünk, hogy a rendőrségből (bele számítva a kapitány urakat is) egyedül Sz. rendőrbiztos viselte magát tapintatosan. Reá a tömeg mindig hallgatott és ő csakugyan rendet csinált.

VI. A tüntetés vége.

Re bene gesta — az ifjúság csoportosan jött vissza az indóházról a főutcán. A „Kosuth Lajos azt üzenté” kezdetű nótát énekeltek nagy lelkesedéssel. Utközben Dr Kovács Sándor akadémiai igazgatót nagy-várad-utczai lakása előtt megjelenezték. A megyeház előtt elhaladó tömeg megpillantotta az erkélyre kilépett gróf Dege feld főispánt és nejét és őket szintén megjelenezte. A tüntetőknél most már az volt a czeljuk, hogy a kollégium elé vonulva, onnan szétoszoljanak. Utközben hazafias énekeket daloltak, hangoztatták a napi jelszavaikat és meg a hozzájuk csatlakozott, sebes léptekkel haladó tömeg magatartása ellen sem lehetett kifogás. Midőn a városháza elé értek, az ott elbujt rendőrök kirohantak. Itt lép előtérbe a V e g h G y u l a alkaptány és Harangi Balint vezető alakja. A rendőrség (egy-két suszterinas rakoncziatlankodása miatt, a mit ily esetekben kikerülni nem lehet) mintegy utasításra, itt is a művelt közönséget és a joghallgatókat keresték ki, hogy inzulálják. — Harangi B. csúrhének nevezte a közönséget a közrendőrök oly trágár szidalmakat hallattak, melyek maguk is erkölcs-telen és szemérmetlen, rendőri büntetésre méltó botrányt képeztek. Több a soronkivül álló szemlélt puskatussal meglökdöstek. Midőn erre F. J. IV. é. joghallgató a rendőr számat akarta megnezní, a rendőrz kiáltotta: — Szám k e l l n e k e d k u t y a ? Erre körülfogták és bevették. A tanuló ifjúság ezután a városház kapuja elé vonult, a hol V e g h G y u l a alkaptány tartotta főhadiszállását. Előtte a tanuló ifjúság erélyesen követelte társuk kiadatását, kijelentve, hogy a d d i g n e m t á v o z n a k e l, m i g t á r s u k a t k i n e m a d j á k. Midőn V e g h G y u l a alkaptány kijelentette, hogy az elfogott joghallgatót rögtön kiadja, a mint a tüntetők eloszlanak: a joghallgatók, rövid tanácskozás után, a kollégium, és emlékkert között gyűltek össze. Onnan egy mint egy tíz tagból álló küldöttség visszatért a városházához s onnan a már kiszabadított társukat a collegum elé kísérték. Ott F. A. IV. é. joghallgató zárbeszédet mondott, a tüntetés azon részét, mellyel magának a megsértett ifjúság elégettelt vett, befejezettnek nyilvánította. — Egyuttal kijelentette, hogy a tüntetés másik része, vagy is az ifjúság köszönetének kimutatása még hátra van. Ennélfogva felhívta az ifjúságot, hogy másnap d. e. értekezletre gyűljenek össze egy dr. Kovács Sándor akad. igazgatónak adandó faklyászona tárgyában. Az ifjúság (szónok felszólítására) dr. Kovács Sándor este esével oszlott szét.

Ma d. e. a joghallgatók 4 tagú küldöttsége jelent meg B o c z k ó S á m u e l r. főkapitánynál, s az iránt kérvényezték, hogy a ma esti faklyászózat engedélyezze. A főkapitány ur azonban félvén a rendzavarásoktól, az engedélyt megtagadta, jelezvén, hogy ez iránt különben is írásban, 24 óra előtt kell folya-

modni.)* Miután pedig dr. Kovács Sándor — igen tapintatosan — a collégium portáján elhelyezett táblán arra kérte a joghallgató ifjúságot, hogy ma este ne rendezzen újabb tüntetést: az ifjúság a faklyászózatot nem eszméjétől elállott.

Ugy értesülünk, hogy az egész ügy mindentekintetben befejezettnek tekinthető és inquirálások nem lesznek egy oldalról sem.

Lesz még gyümölcs a fán . . .

(A debreczeni joghallgatók értekezlete a magyar nyelvű tisztá vizsgá tárgyában) Debreczen, máj. 14. Május 12-én, azaz csütörtökön este 6 órakor, a debreczeni joghallgatók értekezletet tartottak a főiskola VI-ik számú termében, hogy tanácskozzanak a magyar nyelvű tisztá vizsga tárgyában az országgyűlésen benyújtandó kérvény felett. — Az értekezleten a jogakadémia polgárai csak nem teljes számmal jelentek meg.

Az értekezletet Falussy Árpád 4 jh. nyitotta meg, előadva az értekezlet czélját, s felszólította a jelenlevőket, hogy az értekezlet komolyságának és méltóságának megóvása végett elnököt és jegyzőt válasszanak. Az eljénzessel fogadott hazafias beszéd után O l e s v á r y Z o l t á n elnöknek s Falussy Árpád jegyzőnek egyhangulag megválasztották.

Elnök elfoglalván helyét, kezdetét vette a részletes tanácskozás. Jegyző felolvasta a budapesti egyetem polgárainak átiratát s azon kérvényt, melyet a magyar nyelvnek a közös hadsereg magyar ezredeiben való teljes érvényre emelése iránt a budapesti egyetemi polgárok a képviselő-házhoz intéztek, mely általános lelkesedéssel fogadtatt.

Boros Jenő 1. jh. felolvasta azon választ, melyet b. Fehérvári honvédelmi miniszter a budapesti egyetemi polgárok küldöttségének adott, midőn azt kérelmezte tőle, hogy igyekezzen odaahatni hogy a tisztá vizsga magyar nyelven is lehető legyen. Miután a honvédelmi miniszter ezt is kereken megtagadta az ifjúság nem elégedhetik meg ennyivel, hanem azt kell hangoztatnia, hogy a magyar nyelv a közös hadsereg magyar ezredeinél teljes jogaiba lépjen.

Hosvay Balint 2. jh. azt indítványozza, hogy a debreczeni jogakadémia ifjúsága is oly értelmű kérvényt intézzen az országgyűléshez, mint a minőt a budapesti egyetem ifjúsága intézett.

Elnök felteszi a kérdést, hogy valyon csupán a magyar nyelven lehető tisztá vizsga tárgyában kérvényezzen-e az ifjúság, vagy pedig a magyar nyelvnek a közös hadsereg magyar ezredeiben való teljes érvényrejutása mellett kérelmezzene? A nagy többség ez utóbbit mellett nyilatkozott, s elhatározta, hogy kérvényt intéz ezen ügyben a képviselő-házhoz s a kérvény benyújtására T h a l y K á l m á n, városunk I-ső kerületének képviselőjét, kéri fel.

A kérvény szerkesztésére egy szűkebb körű bizottság küldetett ki, a melybe elnökön és jegyzőn kívül bevalasztották: Nagy Kálmán 4 jh., Márton Kálmán 3 jh., Nagy László 3 jh., Hosvay Balint 2 jh.

Az értekezlet az ügy komolyságához méltólag folyt le. Nem tudjuk eléggé helyeselni joghallgatóinknak ezen nemes buzgalmat, mely azon reményt önti belénk: Lesz még gyümölcs a fán . . .

HELYI HIREK.

* György Endre, a magas színvonalon. György Endre ur az ev. ref. egyház tisztántul kerületének közgyűlésére érkezett Debreczenbe Ingely utazhatván a vasutakon, szorgalmas emissárius Tiszának a közgyűléseken. Rossz kedve volt és nem vala jókedvű adakozó, a ki őt rosszás kedvre derített Oh mert H. Nánás, H. Hadhaz (a hol ő képviselőjelölt akar lenni) azt üzentek neki hogy ne fáradjon el hozzájuk.

Marad csupán Dorog, Ott foghat a horog. Ejen itt bár dörög, Ügye végsőt horog.

Ehhez járult még az a peches állapot is, hogy éppen most, a midőn ő, a főfőmameluk, javában emissariuskodnék az egyházközségben és a debreczeni collegium falain belül: e falak közt ugyanekkor mozgalmat indit az ifjúság a magyar tisztá vizsga tárgyában, a mit pedig a magyar kormány (!) maga ellen irányzott mozgalmának tekint. Ha ezt megtudja Tisza! Akkor még kevésbé jut jókedvű adakozás a h-nánási kerületnek. Dühös volt tehát Szent György lovag a magyar ifjúságra is. A modern nyelvek, különösen az angol nyelv tanulásától volt szó és ekkor a dühös férfiú azt mondotta, hogy „a debreczeni jog tanuló ifjúság értelmi színvonal a alacsony fokon álló!” Gyönyörű dolog! Egy „magas értelmi

*) Igen jól tette, hogy az enge élyt nem adta meg, mert felhívta a tüntetést, hogy a rendőrség nem járna el kellő tapintattal és a rendet ismét megakadályozta. Másfelől ugyan mértéktelenségét meg, egy akadémia ifjúsága — ha ugyan felelősséget vállal a rendért — faklyászózatával az igazgatótanárnak?

s színvonalon álló” férfiú talán ellenállhatlan érvekkel, emelkedett szellemű jó tanácsokkal igyekezett volna az ifjúságot meggyőzni a modern nyelvek és az angol nyelv elsajátításának kétségtelen szükségéről és hasznáról. De György egész Gyurkává vált értelmileg és „magas fokon álló” dűhe a g o r o m b a s á g a l a c s o n y s z i n v o n a l á r a s a g a d t a e l A g o r o m b a s á g p e d i g e l l e n h a t á s t s a g o k o t t s z ű l n i é s k i v á l t a m a g y a r t a n u l ó i f j u s á g (első sorban a debreczeni) az, a mely nem arra való, hogy zsebre dugja egy-egy mame-luk t á n c z - i n g e r l ő u r n a k a g o r o m b a s á g a i t. A magyar ifjúság értelmes, lovagias és lelkes; méltó azon nemzethez, melyben jövőben vezérserepet játszan és a melynek v e d e l m e m á r m o s t i s e n n e k a v á i l a n n y u g s z i k. Ezt tanulják meg végre valahára azok az urak, a kik készek német vezényszóra, fekete sárga zászlók alatt hajítani a mészárszékre — és aztán . . . gorbombáskodnak vele, fitymálják és felvállról veszik. — Ezt a kis leczkét különbe: maga az ifjúság is igyekezett megértetni a jeles férfiúval. H o g y a n, a z t u d ó s i t ó n k m á s h e l y e n a d j a e l ő. M e g j e g y e z z ű k, h o g y D e b r e c z e n b e n r e g ó t a n e m v o l t t ű n t e t é s. A z e g y i k 1 8 7 8 - b a n m e n t v e g b e, a m i d ő n a k ö p ö n y e g e t f o r d i t o t t T i s z a K á l m á n, a k k o r k e p v i s e l ő - j e l ö l t d i a d a l - k a p u j á t s z e t s z e d t e k é s r e g e b b e n, m i k o r a t a n u l ó - i f j u s á g a „F e h é r l ő” a b l a k á n k e r e s z t ű l u g r a t t a m e g — d r. Á g a i A d o l f o t T ű n t e t n i m i n d e n e s t r e n e m j ó d o l o g d e m é g r o s s z a b b — a r r a o k o t a d n i.

* Debreczen a tűzkárosultak javára. Debreczen város mindig elől szokott járni a jótékonyaság terén ott ahol arra valódi szükség van. Imé, a nagykarolyi, eperjesi, torozkői tűzkárosultak részére nyújtott előleges segélyben Debreczen városa már is tekintélyes összeggel szerepel. A debreczeni lakarepéznár a nagy-károlyi tűzkárosultak részére 50, az eperjesiek részére 50, a torozkóiak részére pedig 25 frtot küldött. A városi tanács csütörtök d. u. tartott üléséből száz-száz forintot küldött a fentebb említett mindhárom helyre. Azonkívül az adományozás eszközésére nagyobb jogkörről bíró kö z g y ű l é s e l e (mely a jövő héten lesz) előterjesztést tesz a tűz által megkárosult szerencsétlenek nagyobb mérvű segélyezésére. Laptársunk a „D. E.” is kétszáz frtos könyöradományt gyűjtött már eddig is az inségesek számára. Biedermann 500, Steinfeld Antal 100 frtot küldött a nagykarolyiaknak. — De mindezeknél még nagyobb szabású tervről is alkalmunk van megemlékezni. Ugyanis gróf Zichy Géza, a hirneves, s önzetlenségéről, jóságáról ismert főúr megkereste városunk hatóságát, hogy re, i vágyát, hogy Debreczenben hangversenyt rendezzen, most akarja megvalósítani és pedig a tűzkárosultak javára A hangverseny a nemes gróf rendezése mellett e hó 23-án lesz megtartva az „Arany Bika” dísztermében A népnépelely terve, melyről tegnap irt egy hetilap, nem valósul meg. — A hangverseny Otterstedt Bethlen Sarolta, grófnő, a debreczeni daleylet, Márton Imre, Mácsay Sándor, Hitesy Lajos, Dr. Ujjfaluy József és Wottawa Henrik urak közreműködésével tartatik meg. Másor a következő: 1. Kar enekli a debreczeni daleylet 2. a) „Charité” (Könyörületesség) dal Rossinótól. b) Hangverseny etude gr. Zichy Gézától előadja gr. Zichy Géza. 3. a) Az öreg dalnok éneke. b) „Zöld erdőben.” dalok gróf Zichy Gézától éneklí Otterstedt, — Bethlen Sarolta grófnő. c) „Donizetti” Don Pasualból, Romance. — 4. vonós négyes, előadják Márton Imre Hitesy Lajos, Dr. Ujjfaluy József és Mácsay Sándor urak. 5. Don Juan ábránd Mozártól, átírta és előadja gr. Zichy Géza. 6. Buetu szerenade énekkarra — Zongora kísérellettel — irta gr. Zichy Géza. — Előadja a debreczeni daleylet Wottawa Henrik ur zongora kísérelte mellett. 7. Magyar ábránd hegedű és zongorára [gr. Zichy Géza előadják Márton Imre és Wottawa Henrik urak. 8. Magyar rhapsodia, irta gr. Zichy Géza előadja a szerző 9. Kar, éneklí a deb. daleylet. Hely-árok: Páholy 6 frt. Kórszék az első két sorban 3 frt — negyedik — ötödik sorban 2 frt. Zártszék 1 frt 50 kr; Belepti jegy 1 frt. — Deakjegy 60 kr. Jegyek előre válthatók ifj. C s á t h y K á r o l y u r k ö n y v k e r e s k e d é s e b e n. F e l ű f i z e t e s e k a j ó t e k o n y c z é l i r á n t i t e k i n t e t b ő l k ö z s z ö n e t t e l v e t e n e k é s h i r l a p i l a g n y u g t á z t a t n a k. — A h a n g v e r s e n y t á r g y á b a n (l a p u n k k e z d e m e n y e z é s e f o l y t a n) G r o f D é g e n f e l d J ó z s e f n é s z ű l. S z i l a s s y I r m a u r n ő m é l t ó s á g a m a l a k á s á r a t ö b b e k e t m e h i v o t t: k ö z t ű k g r f. Z i c h y G é z a é s S i m o n f f y I r e m k i r. t a n á c s o s p o l g á r m e s t e r u r a k t a t.

* 4500 frta bögöben. Említetük a napokban, hogy e debreczeni vásár alkalmával egy uri ember zsebéből ismeretlen tettes 4500 frtot emelt ki. A debreczeni rendőrség nyomozást indított meg és a gyanu

egy H mert ni. A konok elárul járt a A deb dött a belí ro mozás nekik ott já nan es Barab azért pénz a vedett megven fizetés kimene vissza. sik tag gett. A és má séghez. vásárlt miut m ref. fői ra 200 l e s t felebbe gyalgat volt ill hogy a színhel. czelede kes elv hogy az el illó. tehát u ifjúsági dezett a lesz, a seg nem követke i s z H Józsefne Szereña r i n e r é b l e s L i n k a M i c z i, K n o s n é, E k e s A G r ű n v a l d G r e f H o r E s z t i k e, m a, S z v á n n é, L á s z l ó n é K i s s n e p e l y ó A t e r t i l e K á r o l y z n a p f o g r e n d e z e n á r u s á t r a i s a g n k ö d n i. E t ű z i j u t á n k e z v e r s e l o d j a I g y a r, E r k ö r. 3. 5. 4. N e p d a l e t i d a l k ö z o n g o r a K o n r á d e m a d á r T 7. I n d u l ó s e e y h e z S m i d t S. u t á n t á n g e l i g. A f o g k ö z l e m a j a l i s a v i g a d ó b a n v e z e n k i g a t o t t s á g y i g a z o t t, a l k a l m á v a f e l a j o g l s z e g é n y e l a l e g a z c k á n y t e l e n h o g y e l f o v e k e t i s k é n t e s i e v a g y o n u s z o r n a k j a n a k, 6 k e l t a n i t a n t G y ö r g y E g y h a n y - g y á r n a p e g y a z o b a n e v e z e t t. * S m e j e l e n ő t i k M u z s n a b k ö z l i h i r e k e t: „D e b r e c z e n i f ő p i n c z e r N o v á b b

egy Berki Gyula nevű cigányra esett mert Debreczenbe egy százast akart felváltani. A gyanyu alapján Berkit letartóztatták, de konokul tagadt mindent; felesége azonban elárulta, hogy férje a napokban Nagyváradon járt a bőgőjét reperáltatni. A debreczeni rendőrség egy detektívet küldött át tegnapelőtt Nagyváradra, a ki a helybeli rendőrség egyik tagjával folytatta a nyomozást a tegnapi nap folyamán és sikerült nekik kipihatólni, hogy Berki csakugyan ott járt, valami sógoránál tartózkodott, ahonnan csakugyan reperálni küldte a bőgőjét Barabas helybeli hangszerkészítőhöz. A bőgőt azért kellett megreperálni, mert a zsebelt pénz abba volt elrejtve, és a kivevéskor szenvedett sérülést. Elutazása előtt több helyen megvendégelte Berki fekete rokonait és fizetés előtt mindig valami ürügyet talált a kimenetelre és egy egy öt forintossal tért vissza, melyet környezete hol egyik, hol másik tagjának adott át a fizetés eszköze végett. A bűnrészekesek levannak tartóztatva és már átkísértettek Debreczen a kir. ügyész-séghez.

* Kovács Ferencz, hód-mező-vásárhelyi lakos, volt országgyűlési képviselő, mint már említettük, a debreczeni ev. ref. főiskolán szervezendő bölcsészeti fakultásra 2000 frt alapítványt tett.

* Az egyházközségületi közgyűlés tegnap ért véget. Az egyházkerülethez felebbezett s más kisebb érdeku ügyek tárgyalattak le. Csütörtökön az esti órákban is volt ülés de már oly kevesen jelentek meg, hogy a kisebb termet használták a gyűlés színhelyeül.

* Kérelm. Tegnapelőtt csütörtökön, czepléd-utczától a piaczon keresztül több darab kcs elvezett. A becsületes megtaláló kértik, hogy azt Rózsáter 10-ik számú házhoz vigye el illő jutalomban részesítetik.

Népművelés. Holnap lesz tehát megtartva a városi nagyerdőn, az iparosifjúsági egyesület által nagy előkészülettel rendezett népművelés. Ha az idő is kedvező lesz, a népművelési fénys sikere iránt kétség nem forog fenn. A felállított árusátrakban következők hólgyek fognak közreműködni: Reisz Henrikné, Reisz Károlyné, Huber Józsefné, Huber Jolánka, Huber Szeréna, Lőrinczák Lászlóné, Lőrinczák Ilona, Reke Gusztávné, Veréb Lajosné, Molnár Ambrusné, Zavilla Anna és Ilona, Tóth Ilonka és Linka Brischka Gyuláné, Egygy Mici, Kiss Ilonka, Szunyogh Jánosné, Forgách Károlyné, Kerekes Albertné, Grünwald Józsefné, Grünwald Terézke, Payer Irén, Gróf Ilona, Margit és Gizella, Birinyi Eszti, Nagy Roza, Megyeri Emma, Szatmári Eszti, Faragó Istvánné, Polgári Róza, Lurányi Lászlóné, Kovács Irén, Nagy Irma, Kiss Mariska, Surina Emma. Az ünnepély delután két órákor veszi kezdetét. A területen négy pénztár lesz felállítva, Rácz Károly zenekara a Dobos pavillon előtt egész nap fog működni, valamint este a pavillonban rendezendő táncszüvegalkalmával is. Az árusátrak mellett tartandó népművelés ságnál Zsiga Józsi zenekara fog működni. Este fél 9 órákor ingyen szemléltető tüzijáték lesz, melynek bevégezte után kezdetét veendő a pavillonban a hangverseny következő műsorral: Nyitány, előadja Rácz Károly zenekara. 2. Dalra magyar, Erkel Sádortól előadja az egyleti dalkör. 3. Szavalt, előadja Kovács József ur. 4. Népdal egyveleg, Lányitól, előadja az egyleti dalkör. 5. Wieniavszky legenda hegedűre zongora kíséret mellett, előadja Teutsch Konrád és Steinacker Sándor urak. 6. Tarka madár Thernától, előadja az egyleti dalkör. 7. Induló, előadja Rácz zenekara. A hangversenyhez szükséges Bösendorfer íé zongora Smidt S. raktárából adatott. A hangverseny után táncszüvegalkalmát veszi kezdetét, s tart reggelig. A helyi vasut kivételképen egész éjjel fog közlekedni.

* Majális. A hittanhanglato ifjúság majálisa ma este tartatik meg a nagyerdei vígadóban. Az idő — e sorok írásakor — kedvezőnek mutatkozik, így a majális nagy látogatottságra számíthat.

* Dr. Kovács Sándor, akad. igazgató, a csütörtöki egyházkerületi közgyűlés alkalmával, a következő főbb érveket hozta fel a joghallgatók mellett: A joghallgatók szegényebb része, melyet a zsinat megfosztott a legációba való járástól, napestig irodákban kénytelen dolgozni, így tölök nem követelhető hogy elfoglaltságuk mellett még modern nyelveket is tanuljanak, viszont másokat az önkéntesi év leszolgálása akadályoz ebben, a vagyonosabb családok gyermekei pedig nem szorulnak arra, hogy modern nyelveket tanuljanak, ők maguk is képesek lennének azt eltanítani. Ezek alapján utasította vissza a György Endre vadját.

* Szerencsétlenség. A dohánygyár épületének második emeletéről tegnap egy Szekeres nevű munkás leesett, azonban életveszélyes sérüléseket nem szenvedett.

* Személyi hírek. A helyben megjelenő „magyar pinczerek lapja” (szerkesztik Muzsai Bené és Than Gyula) mai számában közli a következő szenzációs személyi híreket: „Grün Samu főpinczér Nyiregyházaól Debreczenbe érkezett.” „Kornstein Gusztáv főpinczér Nagyváradra utazott.” Nem folytatjuk tovább

* A hortobágyi sajtó készítő szövetkezet holnap, azaz e hó 15-én tartja meg reggeli 10 órákor a város háza gyertyameben beszámoló közgyűlését.

* A tanuló ifjúság jótékony-sága. — Egy szegény andrásfalvi csángó magyar utazott gyalog keresztül városunkon a napokban Páncsova felé, hogy Hertelendy-falván telepedhessen. Kevés pénzét, mivel elindult, a hosszú ut és hetekig tartó betegség Kolozsvárott egészen felemészttette, ősi csángó divatu ruhája rongyokká foszladozott rajta. Piszkos szakadozott báránybőr ködmőnében, durva daróc nadrágában és bocskorában nem valami tetszetős külsőt mutatott a jó csángó testvér, ki nem rejtett vissza a több száz mérföldnyi hosszú ut fáradsáimait csak hogy itt települhesse le a szeretett Nagy Magyarországon. A kollégiumi bentlakó diákság szíve megkönyörült Szepniczyk Adám Ferencznek, így hívják a csángót, szánandó állapotján s egy felőrá alatt úgy felruházta, hogy maga is alig ösmert önmagára. Így kapott egy sárga német nadrágot, egy fekete kabátot, kalapot, mellényt, szépen kivastalt ing gallérokat, zsebkendőket, ingeket és harisnyákat. De még ezzel sem fogott ki a diákság jószívűsége. — Egy hétig, a meddig a főkapitányság itt tartotta, napról-napra biztatván hogy a város is majd csak adni fog neki valami könyörömadományt de bizony semmit sem kapott, igen, egy hétig ellátta brügval s ezen kívül a maga körében 20 frtot gyűjtött részére, mely épen elég volt arra, hogy Szolnokig vasuton s onnan Páncsovaig gőzhajón elutazhassék.

* A szomszédból. A bárándi kerületben Nadányi Miklós, a kerület képviselője, megtartván e hó 7-én beszámoló-ját, kijelentette, hogy mandátumáról lemond; Dr. Beóthy Lászlót ajánlotta maga helyett képviselőnek, ki — csekély számú közönség előtt — rögtön meg is tartá közmánpárti programbeszédét. — Az oláhok Szatmármegye 3 kerületében állítanak jelöltet: a nagybányai kerületben Lukács László laczfalusi g. k. lelkész, a krassói kerületben Pelle Emil g. k. lelkész, s az aranyos-medgyesi kerületben pedig Dr. Laurán Gabort. Nagy Károlyban a grf Károlyi Istvánt léptette fel jelöltül a kormánypart. A függetlenségi párt Schusterich Ignác polgármestert kívánja fölépítenni de ez állítólag a jelöltés nem fogadja el. Ugyanott a tüzvést után tartott rendkívüli közgyűlésen az építkezési szabályrendeletnek sürgős kidolgozása végett, a polgármester elnöklete alatt bizottság küldetett ki. — Dr. Schlauch Lőrincz, az új nagyváradi püspök f hó 8-án vált meg a szatmármegyei püspöki széktől s ugyanakkor fogadta a nagyváradi káptalan tisztelegő küldetését. Utódjául Novák Antal szatmári nagyprest emeletik. Kun-sági vasut a m. kir. közlekedésügyi miniszter Papp Eleknek a Karezagról Nagyku-Madarasig vezetendő helyi érdekű vasut építésére adott előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabították.

* Kolozsvár és Nagyvárad között a szimnütéri szövettség megkötötte. Nagyvárad város közgyűlése elfogadta három esztendőre (1888—1890) az e tárgyban Bolynyi intendáns által tett ajánlatot.

* Vívás. Felhívom a torna egyeslet azon működő tagjait kik a torna ünnepélyen tartandó versenyvívásban részvételre magokat feljegyeztették, hogy a kedden f hó 17-én este 8 órákor tartandó legközelebbi vívó órában mulhatlanul megjelenjenek. — Ez alkalommal az egyleti választmány rendelete alapján, az egyleti pénztár javára fizetendő vívó tandíjjal adós működő tagokat is komolyan felhívom, hogy a fizetésekkel nálam legkésőbb e hó 18-ig teljesíteni kötelességüknek tartsák, nehogy az egylet alólirott mint egyleti ügyvezető kénytelen legyen név szerinti felszólítást közöz tenni és a tagdíjak behajtását más uton eszközölni. Debreczen, 1887 május 14. Jeney tornaegyleti ügyvezető.

* A theologus majális rendező bizottsága intézkedett, hogy a helyi vonat hajnalokor a résztvevő közönség rendelkezésére álljon.

Hazánk s a külföld.

* Rémes eset. A lipótszentmiklósi postahivatal fölött ugyancsak összetörtök a hullámok Anyi a baj, hogy el sem lehet igazodni rajtok s az egész város izgalomban van miatta. A hivatali vezetőjét, Moys Aladárt, átmetesztet nyakkal, halva találták lakásában; ugyanaz nap Ehrlich Adolf 56 éves postatiszt megörlt s szelhűdés következtében meg is halt; a pénztárvizsgálatnál 3500 frtnyi hiány tűnt ki; s végül Gyurcsó János, a rangban első postatiszt, nyomtalanul eltűnt, mert 2400 frtot sikkasztott. A külföldre címzett utalványokat elküldte, de nem vezette be a naplóba, hanem a pénz magánál tartotta. Ugy látszik, valami mulasztás terhelte Moys Aladár főnököt is, mert öngyilkossága előtt nem akarta megtartani a pénztárvizsgálatot, melyet Ehrlich sürgetett. Ehrlich azonban rosszul lett, a mint a főnök öngyilkosságáról értesült. Lipótszentmiklóson mind a három szerencsétlent pontos hivatalnoknak s becsületes embernek ismerték.

* Rémes gyilkosság. Bartha Endre szatmári ügyvédet, a függetlenségi párt képviselőjelöltjét Sik Károly erdész bosszúból a Szamos partján agyonlőtte. — Itt óriási az izgatottság. Ezen esetről szóló tudósításunk (tárgyhalmoz folytán) jövő számunkra maradt.

Számrejtvény.

Közli: x y. Lumpáczius Vagabundus. Lumpáczius 18 éves korában elvesztette szüleit, kik jelentékeny vagyonot hagytak reá. Eletekén ezután következő idejéből 3/5 részt adult, 1/5-öt evéssel és ivással töltött el. 1/4 rész a haszterkopotásra kellett, 3/16 részt a kártyaasztal mellett virasztott keresztül, 1/16-ot pedig evés utáni siestára fordított s egészben csak két évet töltött el tisztesség-s munkában. Kéadés: Hány évet élt a semmirevaló fizkő?

(Megfejtők neveit közöljük s köztük érdekes könyvet sorsolunk ki.)

Multkori számrejtvényünk megfejtését beküldték Megyeri Kálmán, B. M. (Budapest), Nagy Dezső (nyertes), ifj. Bay István (Szakoly), Kiss G. Fehér Ottli, W. I., N. N. és Sz. F. tanulók, Kerekes Ferencz, Kádas Imre (Nagyvárad), Tóth Péter, K. E. — Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

A „Phönix” biztosító társaság tekintetes vezérigynöksége

Debreczen. A folyó hó 6 kán városunkban dult óriási tüzvést elhamvasztotta önkéni biztosított lakházunkat, önk be sem várva a kár bejé-entését, már másnap kiküldötték hozzánk becsületeket, kik igen tetemes kárunkat a legnagyobb méltányossággal megállapítván, a károszégeket a zonnal kifizették.

Az önk példásan gyors és előzékeny eljárásának köszönhetjük tehát, hogy már ma bir:okában vagyunk a veszteségünket f-d zó pénzösszegnek, s hozzálátunk házaik felépítéséhez; kedves kötelességet teljesítünk azért, midőn hálánkat a nyilvánosság előtt is lerőjük, s a „Phönix”-et a nagyközönségnek szívóli ajánljuk.

Nagy-Károly, 1887. május hó 8 án. id Roth Károly, Rizkó János, Reutz Mária, Blázer György, Hevele Györgyné, Buchman Mátyás, Len József, Fülöp György, Kosárka Mihály, Reutz Márton ifj. Reutz János.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztálya által közhírré tétetik, miszerint az alfdli takarékpénztár részére özvegy Tann Józsefné ellen 85 frt s járulékaik kielégítése végett május 1-én május hónap 10-én bírói árverésen eladott debreczeni 5328 sz. telkényben felvett ingatlan Borsay Sándor utóajánlata folytán a folyó évi június hó 26 ikán d. u. 3 órákor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó bírói árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár a már kötelezőleg megajánlott 1568 frt 60 kr, melynek 10 százaléka a venni szándékozók által készpénzben vagy ovadékképez papirokban az árverésen a kiküldött kezéhez leteendő.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése után 3 egyenlő részletben és pedig az első 15, a második 45, a harmadik részlet 90 nap után fizetendő. — A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni. — Az árverési egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságánál, valamint a kapitányi hivatalnál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1887. május 2 án tartott üléséből.

Jelenffy, elnök. Tatay, jegyző.

Hirdetmény.

A h. bösözrményi gőzmalomnál tisedesbe jött igazgatói állás — 500 frt készpénz — természetbeni lakás — 6 öl tűzifa — 20 mázsa őrlés — a tisztanyereményből 15 % jutalékbeli javadal-mazással f. évi május 22-én választás utján be fog töltetni. — Pályázni kívánók erről azzal értesítettek, hogy felszerelt kérvényeiket május 20-ig alólirott elnökséghez adhatják be — s hogy a megválasztott igazgató 1000 frt biztosítékot lesz köteles letenni.

H. Bösözrmény, 1887. május 8.

Finom és tiszta arczbőr

mindenkinek díszere válik és leggyorsabban elérhető, ha

Zilzer Johanna

felülmulhatlan arczkenőcsöt használjuk. Ezen arczkenőcsöcs eddigelé a leghathatósabb szer minden arczban előforduló bőrbaj ellen, rövid használat után megszüntet: szeplőt, májfoltokat, pattanásokat stb. az arczbőrnek természetesen üdesezget kölcsönöz és az arczot késő korig rózsás színeben redőtlenül megtartja. Ezen világszerte kitünőnek elismert arczkenőcs gyors és meglepő szép sikereért jótálok. Együttal felhívom a n. é. közönség szives figyelmét kitünő hajnövesztő kenőcsömre, melynek üdős hatása minden egyéb hasonczélú szert jóval felülmul.

Arak: Egy nagy tégely ARCKENŐCS frt 1.20, kis tégely 60 kr. Egy drb. hozzávaló szappan 30 kr. Egy nagy tégely HAJNÖVESZTŐ KE-NOCS frt 1.20, kis tégely 60 kr. Elszállítások a világ minden része felé gyorsan és pontosan eszközöltenek. — Valódi minőségben csupán a készítőnél

Zilzer Johanna Budapest, István tér 13 sz. Főraktár Debreczenben

Rothschnek V. Emil gyógyszerész urnál

Uj 50 literes pálinka üzlet

Van szerencsem a helybeli és vidéki t. cz. gazdálkodó és iparos urakat, kiknek munkásaik és saját részükre nagyobb pálinka szükségletük van, értesíteni, hogy itt helyben

Hatvan-utczá 1536. sz. a. Reich H. és társa urak házában

pálinka kereskedést

nyitottam, hol is 50 literes és nagyobb hordókban

seprő, törkő, szilva és finomított tengeri pálinkával

a legjobb minőségben, a legmérsékeltébb árban szolgálók.

A hordókat betét mellett kölcsönzőm Mivel a nagy forgalomra fektetem a főszulyt, igyekezem az árakat minél jutányosabban felszámítani, azonban meg-jegyzem, hogy miután a regáliegy csönkítása nem czélem, 50 literen alóli mennyiséget senkinek és semmi körülmények között nem adok. Tisztelettel

BERGER MÓR. Hatvan-utczá 1536. sz. a. a terményvásár közelében

Kávéház és vendéglői helyiség változás.

A'ulirotnak van szerencsem a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint a már évek hosszú során át fenállott (czepléd-utczá, sertésvágó társulat házában) levő vendéglőmet május 1-től kezdve, nagyváradi-utczá, 2226. számú saját házamba tettem át, s azt a mai kor igényeinek teljesea megfelelő berendezéssel ellátva, mint

kávéház és vendéglői helyiséget

folyó hó 14-én, jószerv-zett zenetársulat működése mellett megnyitom. Midőn ezt tudomására juttatón a t. közönségnek, bátor vagyok ezen új helyiségben is az eddig irányomban nyílvánított pártfogást részemre továbbra is fentartani, annak biztosítása mellett, hogy ezutánra is főtekrévesem leend t. vendégeimnek igényeit a lehető legjobban kielégíteni.

Vendéglői helyiségemben a nap bármely részében a legizletesebb ételk és italok állanak t. vendégeim rendelkezésére, melyeknek egy jutányos árkoni kiszolgálattása, mint tisztán kezeléséről előre is biztosítom a t. közönséget.

Az eddigi bizalom és pártfogásért köszönetet mondva, kérem azt a jövőben is részemre fentartani.

Számos látogatásért esedezve vagyok

tisztelettel Kiss András vendéglős.

TEMETKEZÉSI INTÉZET és SÍRKŐ-RAKTÁR.

Kenyér-piacz-tér, a Tisza (Dégenfeld) házban.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Varga-utca 2247. sz. a. már 14 év óta fennálló

TEMETKEZÉSI INTÉZETÜNKET

a mai kor kívánalmainak megfelelőleg felszerelve

kenyér-piacz-tér, Tisza- (Dégenfeld) házba helyeztük át s ugyan ott egy

SÍRKŐ-RAKTÁRT

reádjertünk be.

Temetkezési intézetünk a legelőnyösebb feltételek mellett teljesíti, úgy a legszerényebb, mint a legdiszesebb temetéseket s azon helyzetben van, hogy e tekintetben a közönség minden rendű igényeit kielégíteni képes.

Sírkő-raktárunkban nagy választékban találhatók: syenit, fekete és szürke gránit, vörös, fehér és kékes marvány-síremlékek gyári áron.

Sírkövek helyreállítása, sírkerítések felállítása, valamint régi kövek felújítása és sírirtások bevéssése a legjutányosabb ár mellett eszközölhetik.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek és sírkő rajzok kívánatra postafordultával megküldetnek.

A n. é. közönség eddigi nagybecsű pártfogását megköszönve, ajánljuk szolgálatainkat a jövőre is, biztosítván arról, hogy megelégedésüket jutányos árak és pontos kiszolgálás által kiérdemelni fő törekvésünk leend.

Debreczen, 1887. Február 1-én.

DEBRECZENI ASZTALOS EGYLET.

Levelék: Varga utca 2247. sz. a. küldendők.

Látványosság Debreczenben

Alólírottak van szerencsése a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, hogy helyben, a Hungária kávéházzal szemben, kilencz év óta fennállott kész férfi és gyermek ruharaktárt a

Piacz és Miklós-utcai sarok boltba, Czegely házban, a megyeházzal szemben

tetemesen nagyobbítva, a kor igényeinek megfelelően s egészen nagy városi minta szerint berendeztem és miután nevezett üzlet egy kizárólagos

Bécsi kész férfi és gyermekruha nagykereskedés fióküzlete.

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden czikkeimet a legolcsóbb árakban kiszolgálhassam.

Köszönetem kifejezésével az eddigi pártfogásért, ezt jövőre is kérve maradtam

teljes tisztelettel

Feuerwerker Ignácz.

BAZILIKA

SORSJEGYEK

ÉVENKÉNT 3 HUZÁS!

1887. évben főnyeremények:

Junius 1-én: 200.000 forint o. é.

Deczember 1-én 100.000 forint osztórték ért.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon.

Igény-15 sorsjegyre 24 havi részletb. á. frt 2 20

jegyek 10 " 24 " " " " 4 40

azonnali játszási joggal már a legközelebbi 1887. junius 1-én történő huzáshoz.

A legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegyek a nyeremény-huzásoknál is tovább játszanak!

A Pesti magyar kereskedelmi bank VÁLTÓÜZLETE
Budapest. Dorottya-utca 1.

A stoósi hidegvizgyógyintézet

Abauj-Torna- (azelőtt Szepes) megyében, a Szomolnok-huttai vasuti állomástól 1 órányira, messze elterülő gyönyörű fenyveserdők mélyében, az északi szelektől tökéletesen védett, ozonteli kies völgyben 2000' a tenger színe felett, páratlan levegőjű klimatikus gyógy hely; különösen: mell- s gyomorhaj, ideggyengeség, csusz és köszvény, sápkór, asthma valamint aranyeres bántalmak és különféle női bajok stb. ellen.

Evad megnyitás: május 15.

Füüdörvos: Dr. Baumerth Gyula.

Szépén berendezett napi szobák 40 kr, 1.40; teljes napi ételmezes 1 frt 30 kr, az első és utóidényben (május 15-től junius 15-ig szeptember 1-től 30-ig.) tetemesen mérsékelt árak.

Menettérti jegyek 33% árleengedéssel.

Pósta: helyben, távirat állomás 3/4 óra: Szomolnok.

Kívánatra bővebb tudósításokkal ingyen s bérmentve árjegyzékkel szolgál, valamint lakásokra megrendelést ellögd a

Füüdö kezelősége.

Huzás már A JÖVŐ HÓNAPBAN.

Kincsem 11 sorsjegy 10ft csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar levar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, Váci-utca 6. sz.

Sorsjegyek kaphatók kiadóhivatalunkban is.

Mérvadó orvosi szakértelmek itélete szerint förtéttentü a monarchia legjobb savanyuvize.

Rezső trónörökös Ő cs. és kir. Fensége a kiviteli czikkek bécsi mintáitán a krondorfi savanyuvizet a következő szavakkal tüntette ki: „Ez az a jó krondorfi, — ritkán hiányzik asztalunkon!”

Debreczen és vidéke tisztelt közönségehez!

A gyógyevad beálltával felhívjuk figyelmét a hírneves KRONDORFI SAVANYUVIZRE

Koronahercegné Stefania-forrásra mint a legmegbízhatóbb gyógyszerre köhögés- és rekedtségnek, nyeldekli-, tüdő- és gyermekhurinál, valamint az alsótest bantamainál

Borral vegyítve a legfelségesebb ital!

A krondorfi savanyukút magyarországi főraktára SCHWIMMER és KELL, BUDAPESTEN.

Főraktár Debreczenben: CSANAK JÓZSEF cégégnél.

Stefania koronahercegné Ő cs. és kir. Fensége főudvarmestere: Ő cs. és kir. Fensége a koronahercegné örömmel vett tudomást a „Korona-hercegné Stefania-forrás” keleti-dősegerő. Pálffy s. k.

FIGYELMEZTETÉS.

A netalán rossz szándékból elterjesztett áh-h rekkal szemben érte-itjük a t. cz. közönséget, hogy a

Szt.-László (Püspök) fürdő gyógyforrásai

bő és természetes (nem hűtött) vízzel bírnak, ugyanis:

az „Ltván” - fürdő vízmagassága	120 cm.,	hőfoka (33° R.)
az „Erzsébet”	112 cm.,	(32 1/2°)
a „László”	110 cm.,	(32°)
a „Fűzfás”	115 cm.,	(29°)

ugy a közkedvelt, ugynevezett „Frigyes” ivó kut is bő és tiszta vizet szolgáltat, s az ivóhelyiség a t. cz. vendégek kényelmére újra rendeztetett.

Szép, száraz szobák napi ára 50 krtól 2 frtg.

Kiünő jutányos konyha és pincoze.

Vasut-, posta- és távirat állomás.

Tisztelettel

Uradalmi fürdő-igazgatóság.

Füüdö megnyitás május 1-én.

Női, férfi és gyermek czipő üzlet az arany eszímához.

Hivatkozva azon engemet mindig nagyobb igyekezetre buzdító bizalomra, melyben ugy a helybeli, mint a vidéki czipőt vásárló igen tisztelt közönség részesített, értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett

női, férfi és gyermek czipő üzletemet

a tavaszi ideyre a legjobb anyagból készült árukkal szereitem fel, melyeket jutányos árak felszámítása mellett bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére. Egyidejűleg értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett, nagyszabású műhelyem részére — hol is mindenféle női, férfi és gyermek czipő és csizmaárka: a legjobb anyagból a legrovidebb idő alatt elkészítetek, ugy szinte javításokat a legcsinosabban kiállítatok — sikerült oly kitünő hazai munkaerőket megnyernem, kiknek készítményei ugy a főváros, mint a külföld legfinomabb készítményeivel a versenyt kiállják. A n. é. közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását magamnak továbbra is kérve, maradtam kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ,

az arany eszímához
főpiacz, a varosháza épületében.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint eddig a Ranunkel féle házban létezett

Zsinór üzletemet

folyó év május hó 1-től a Biederman házba (főpiacz) helyeztem át.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérve tisztelettel

Guth A.

Hirdetés.

Zálog kölcsön intézetemben mindazon tárgyak, melyeknek határideje lejárt, folyó évi május hó 17-én d. u. 3 órakor árverés útján — iparhatósági kiküldött jelenlétében eladatnak.

Kelt Debreczen, 1887. május 1.

Katz Jakab.

Bejárat: Teleki utca felől jobb oldal 2. ajtó.